

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Kommunal- og distriktsdepartementet

Dato: 18.12.2023
Deres ref: 23/1033

NIBIO
Postboks 115, 1431 Ås
Tlf: 406 04 100
post@nibio.no
nibio.no

Org. nr: 988 983 837

Innspill til forskrift for tilskuddsmidler forvaltet av Barentssekretariatet

Vi viser til utkast til forskrift for det norske Barentssekretariatet IKS, send på høring av departementet 6. desember. Tilskuddsordningen, som er overført fra Utenriksdepartementet og som vil erstatte gjeldende retningslinjer i Barentssekretariatet, skal fremme og finansiere samarbeidsprosjekter, i hovedsak med deltakere fra den norske, svenske og finske delen av Barentsregionen og hele Sápmi. Ordningen omfatter også folk-til-folk-prosjekter med uavhengige russiske aktører i Barentsregionen og skal bidra til å fremme samfunnsutvikling i Nord-Norge.

Faglige vurderinger er gjort av stasjonsleder Anne Wikan og avdelingsleder/forsknings sjef Snorre Hagen ved NIBIO Svanhøvd i Troms og Finnmark og Forskningsstab.

Forskriften eller veileder for denne bør angi hva som ligger i begrepet *forskning*

En formålstjenlig forvaltning av midlene vil etter NIBIOs vurdering måtte være kunnskapsbasert, hvor forvaltningsrettet forskning bidrar til et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Forlaget til en absolutt ekskludering av tilskudd til alle typer forskning er etter vår vurdering uheldig.

Grunnforskning bør ikke støttes av tilskuddsordningen. Begrepet forskning (eller FoU) kan imidlertid inkludere aktiviteter som støtter opp om formålet med ordningen. Etter vår vurdering bør forskriften gi rom for bevilgninger til folkeforskning, forskerpraksis for studenter, anvendt forskning for lokalbefolkningen og naturovervåking. Dette er eksempler på mer anvendt forskning som vi mener i vesentlig grad kan bidra til å fremme samfunnsutviklingen i Nord-Norge. Etter NIBIOs vurdering har ordningen et potensiale til å utfylle øvrige tilskuddsordninger for kunnskapsutvikling, som i større grad følger sektoransvar og snevrere problemstillinger.

Forskriftens § 9 angir hva det *ikke* kan tildeles tilskudd til. Vi vil her foreslå at § 9 b) endres fra *forskning* til *grunnforskning*. Veiledning til forskriften kan eventuelt vise til at det kan innvilges tilskudd til forvaltningsrettet forskning og overvåking, som er lokalt forankret og som involverer flere nasjoner og sektorer.

NIBIO

Øvrige tilbakemeldinger på forskriftskastet

Forskriften viderefører i stor grad føringene for ordningen etter gjeldende retningslinjer, dog med et økt fokus på samfunnsutvikling i Nord-Norge, et skifte av fokus fra Russland til øvrige land og et større geografisk virkeområde. Vi vil imidlertid peke på et par endringsmomenter som etter vår vurdering er uheldig.

Prioritering av barn, unge og urfolk

Gjeldende retningslinjer prioriterer aktiviteter som inkluderer barn og unge, både gjennom en presisering i formålet og gjennom angitte satsningsområder. Tilsvarende er tiltak for urfolk angitt som et satsningsområde, og hvor formelle kriterier for urfolksprosjekter – både med og uten russisk involvering – er omtalt. Forskriftskastet omtaler folk-til-folk-prosjekter med uavhengige russiske aktører i Barentsregionen og samfunnsutvikling i Nord-Norge som formål. NIBIO stiller spørsmål ved om endringen er utilsiktet, da foreslått forskrift etter vår vurdering vil kunne medføre et betydelig svekket grunnlag for prosjekter som inkluderer barn, unge og urfolk.

Om kommunikasjon og informasjonsmateriell

Forskriftskastet viderefører en presisering av at det ikke skal gis tilskudd til bøker, publikasjoner og informasjonsmateriell. Utvikling av nettsider er videre fjernet fra listen over hva det *ikke* kan gis tilskudd til. NIBIO finner det naturlig at det i stor grad bør motiveres til digital formidling. Vi mener imidlertid det er lite heldig at skriftlig formidling overhodet ikke skal kunne støttes over tilskuddsordningen. Effektiv oppnåelse av formålet med ordningen fordrer etter vår vurdering at resultater fra prosjektene formidles. Skriftlig formidling *kan* etter vår vurdering være formålstjenlig, eksempelvis ovenfor barn, eldre og urfolk. Vi foreslår derfor at bestemmelsene knyttet til tilskudd for kommunikasjon justeres.

Forskriftens § 8 *Tildelingskriterier*, siste ledd lyder:

Tilskuddet skal kun dekke kostnader som er nødvendige for å realisere prosjektet og formålet med ordningen. Forvalter kan legge opp til tematiske prioriteringer.

Etter vår vurdering kan bestemmelsen vurderes endret til følgende for å ivareta behovet for kommunikasjon:

Tilskuddet skal kun dekke kostnader som er nødvendige for å realisere prosjektet og formålet med ordningen, herunder effektiv, og primært digital, formidling av resultater. Forvalter kan legge opp til tematiske prioriteringer.

Med vennlig hilsen

Per Stålnacke

Forskningsdirektør, NIBIO